

Årsberättelse 2012

NATIONALBIBLIOTEKETS VISION

Nationens skatter tillgängliga för alla.

NATIONALBIBLIOTEKETS VERKSAMHETSIDÉ

**Nationalbiblioteket tryggar den
samhälleliga tillgängligheten till det
publicerade kulturarvet.**

**Nationalbiblioteket förmedlar och
producerar informationsinnehåll för
samhället och utvecklar tjänster i
samarbete med biblioteksnätverket och
andra aktörer i informationssamhället.**

NATIONALBIBLIOTEKETS VÄRDERINGAR

Vi är professionella och vi utvecklas.

Vi arbetar tillsammans.

Vi handlar öppet och pålitligt.

Vårt kulturarv är alltid närvarande.

Vi främjar tillgängligheten till information.

Innehåll

Överbibliotekariens översikt	2
Spetsprojekt och utveckling	4
Intressentgrupper och samhällsrelationer	8
Grundläggande uppgifter	14
Kulturansvar	20
Resurser och ekonomi	24
Organisation och styrning	27
Direktion och andra förvaltningsorgan	28
Nationell och internationell samverkan	29
Kontaktuppgifter	33

Hur ska vi möta framtiden?

De europeiska nationalbiblioteken har fått känna av de problem som recessionen fört med sig. Många kända kulturländers nationalbibliotek har varit tvungna att kliva av utvecklingsstigen och börja kämpa för sin överlevnad. Till och med gemensamma projekt som TEL (The European Library) och Europeana och finansieringen av dem blev en för stor börda för många.

Hur kan ett litet lands nationalbibliotek förväntas klara av att fortsätta med utvecklingsverksamheten, när länder som vi uppfattar som rika kulturländer har stora problem?

Det finländska universitets- och högskolenätverkets viktigaste resurser är dess enhetlighet, den kontinuerliga utvecklingen av de gemensamma tjänsterna och att man inser deras värde. Nationalbiblioteket är en del av detta nätverk och en av dess centrala tjänsteutvecklare. Bibliotekets flexibilitet och förmåga att ta till sig nya arbetsmetoder kom tydligt fram vid utvecklingen av Nationella digitala biblioteket. Trots vissa kritiska skeden bestämde man sig för att självständigt skapa tjänster, vilket kulminerade i lanseringen av webbtjänsten Finna i slutet av året. Samarbete, ett kritiskt förhållningssätt, stöd och ihärdighet är de ord som bäst beskriver vår verksamhet i det här avseendet. Nationella digitala biblioteket är ett med europeiska mått mätt ovanligt stort konsortieprojekt som väcker mycket intresse. Samtidigt drar alla användare över hela världen nytta av programutvecklingen. Genom att effektivisera utvecklingen av det digitala biblioteket har vårt Nationalbibliotek lyckats hålla sin position bland de främsta i Europa. Omvärlden följer och berömmar de beslut vi har gjort.

Nationalbiblioteket har klarat av att bibehålla sin servicenivå trots det finansiella läget, men förändringsfaktorerna och osäkerheten har gjort det orimligt svårt att budgetera och planera. Man borde inte äventyra bibliotekets framtid med ständiga nedskärningar och snäv basfinansiering. I synnerhet personalen lider av den svåra situationen, och vi har strävat efter att ta extra väl hand om arbetshälsan.

Nationalbiblioteket deltog bl.a. i beredningen av Depåbiblioteksutredningen, där de olika parterna bedömer och granskar en eventuell sammanslagning av Depåbiblioteket och Nationalbiblioteket.

Digital humanities-professuren tillsammans med Helsingfors universitet och S:t Michels ekonomiska region är ett utmärkt exempel på branschöverskridande samarbete. Med hjälp av gemensam finansiering kan vi kartlägga de forskningsfrågor som det digitala kulturmaterialet ger upphov till (användning av materialet, utvidgad behörighet, den s.k. långa svansen) och få forskningen att främja produktionen och användningen av kulturmateriäl i ett bredare perspektiv.

Projektet Comellus som ska utveckla en metod för elektronisk överföring och mottagning av dagstidningar har efter lyckade förberedelser nått ett genombrott, i och med att många stora tidningshus har insett betydelsen av elektronisk överföring (s.k. tryck-pdf).

Biblioteket deltog i det mångåriga forskningsprojektet Ontologier för den finska semantiska webben (FinnONTO). Efter att projektet avslutades bad man biblioteket att skapa en nationell ontologitjänst utgående från resultaten. Vi har förhandlat om tjänsten och dess finansiering med ledningen för forskningsgruppen samt representeranter för undervisnings- och kulturministeriet och finansministeriet och arbetet kommer att börja våren 2013.

Nationalbiblioteket har inlett en principdiskussion om att ändra lagen om friexemplar. Ändringen beaktar de möjligheter och den logistik som den elektroniska produktionen för med sig.

Biblioteket får inte glömma sin grundläggande verksamhet, bokkulturen, i den tekniska yran. Nationalbibliotekets historik, den 462 sidor långa boken *Kunskapens rike: Helsingfors universitetsbibliotek – Nationalbiblioteket 1640–2010* skriven av hedersdoktor Rainer Knapas, kom ut i en trespråkig upplaga och fick oreserverat beröm av kritikerna. Boken ger värdefull historisk information och fina kulturupplevelser tack vare den konstfärdiga illustreringen och layouten.

Goda samhällsrelationer har alltid varit en nyckel till framgång för oss. Nationalbibliotekets vänner har igen understött vår verksamhet på många olika sätt. Nationalbibliotekets nya faddrar, doktor Sinikka Salo och fackboksförläggaren Kai Linnilä gick entusiastiskt in för att arbeta fram nya stödformer och kampanjer. Biblioteket har igen en gång fått ekonomiskt stöd och värdefulla bokdonationer, vilket vi tackar varmt för.

Kontakten med Helsingfors universitet har varit en naturlig framgångsfaktor. Vi har fört öppna diskussioner om bl.a. Nationalbibliotekets ställning i förhållande till universitetet. I den här diskussionen kom vi fram till att vi fortsätter på den inslagna vägen: Nationalbiblioteket kommer även i fortsättningen att vara en ansedd fristående institution vid Helsingfors universitet, och universitetet respekterar vår autonomi och mission. Det här kommer till uttryck bl.a. i bibliotekets omfattande konserverings- och restaureringsarbete i bibliotekets huvudbyggnad som börjar 2013.

Nationalbibliotekets direktion förtjänar ett särskilt stort tack för sitt stöd för verksamheten och sin öppna samtalskultur. Hannu Niemi har varit direktionens ordförande i många år. I år gick han i pension och lämnade över ordförandeposten till dekanus Aila Lauha. Vi tackar Hannu Niemi för hans betydande arbetsinsats.

Nationalbiblioteket arbetar för att ge biblioteksnätverket och sina kunder service av hög kvalitet. Kundtillfredsställelsen har hållit sig på en hög nivå. Vi har gjort vårt bästa, och det har vi igen vår personal att tacka för – de har gjort mer än sitt bästa.

Enligt ett skämtsamt ordstäv är de tio första åren i ett nationalbiblioteks ledning de svåraste. Tills vidare kan jag inte påstå att jobbet blivit lättare. Arbetet blir mer givande för varje dag som går, och de resultat vi har nått kompenserar många gånger om de problem och påfrestningar som vi har fått ta oss igenom. Jag tror att det här ligger i linje med den finländska arbetsetiken.

Man ska inte förvänta sig att få tack, men nöjd får man vara!

Kai Ekholm
överbibliotekarie

Tommi Anttonen©Nationalbiblioteket

Spetsprojekt och utveckling

Med hjälp av digitalisering kan Nationalbiblioteket sprida sitt material och sina samlingar till en så stor användarskara som möjligt. Biblioteket utvecklar det digitala bibliotekets infrastruktur och innehållsproduktion, och Nationella digitala bibliotekets kundgränssnittsprojekt förbättrar tillgängligheten till bibliotekens, arkivens och museernas material. Den grundläggande tanken bakom metadatalagerprojektet är att göra det lättare att hitta material genom att utveckla bibliotekens beskrivningar av materialet.

Nationella digitala bibliotekets (NDB)

kundgränssnitt *Finna* är bibliotekens, arkivens och museernas gemensamma webbtjänst. Syftet med Finna är att ge tillgång till minnesorga-

nisationernas alla samlingar och tjänster i ett och samma gränssnitt. Utgångspunkten för kundgränssnittet är en programvara med öppen källkod, vilket möjliggör både nationellt och internationellt samarbete i utvecklingen av kundgränss-

snittet. Under verksamhetsåret utvecklades kundgränssnittet med beaktande av arkivens, bibliotekens och museernas behov, och olika expertgrupper tillsattes till stöd för arbetet.

I september tillsatte Nationalbibliotekets direktion ett konsortium för att utveckla NDB-kundgränssnittet och en konsortiegrupp för att utarbeta riktlinjerna för tjänsten. De tio organisationer som var de första att inleda produktionen ingick ett serviceavtal med Nationalbiblioteket och blev därmed medlemmar i konsortiet. Utvecklingen av NDB-kundgränssnittets tillgänglighet koordineras av en expertgrupp som gjorde upp en tillgänglighetsplan för perioden 2012–2016.

Utvecklingen av NDB-kundgränssnittet gick raskt framåt under 2012. Vid slutet av året fick Finna sin logo, och kundgränssnittet lanserades i december 2012 på adressen finna.fi. Finnas sökportal kan också användas på mobila enheter, och den är redan i betaskedet mycket avancerad och användarvänlig.

Nationalbiblioteket deltar i samband med NDB-projektet tillsammans med andra minnesorganisationer i ett projekt som leds av under-

visnings- och kulturministeriet med syfte att skapa ett gemensamt system för långtidsförvaring av digitalt material (pitkääikaissäilytysjärjestelmä PAS). Projektet framskred väl under verksamhetsåret och Nationalbiblioteket strävar efter att ta tjänsterna i bruk så fort som möjligt.

Förberedelserna för *det nya bibliotekssystemet (UKJ)* inleddes våren 2011, när de bibliotekskonsortier som använder bibliotekssystemet Voyager beslutade sig för att grunda en beredningsgrupp för ett nytt bibliotekssystem. År 2012 gjorde gruppen upp en projektplan, på basis av vilken man beslöt att starta projektet för att anskaffa och ta i bruk ett nytt bibliotekssystem. Målet är att skapa ett system för alla bibliotekssektorer som baserar sig på öppen källkod och som bildar ett större tjänstepaket tillsammans med Nationella digitala biblioteket och metadatalagret.

Alla bibliotekssektorer deltog aktivt i arbetsgruppernas och beredningsgruppens verksamhet, och arbetet gav många nya idéer om vilka funktioner biblioteken kommer att behöva i den närmaste framtiden. Nationalbiblioteket ansökte med fullmakt från alla bibliotekssektorer om finansiering hos undervisnings- och kulturministeriet för UKJ-projektet som inleds 2013. Som det ser ut nu kommer arbetet med att bygga upp systemet att börja år 2014.

Kulturarvet på webben

Nationalbiblioteket har som mål att sprida sitt material och sina samlingar till en så stor användarskara som möjligt. Därför digitaliserar biblioteket sina nationella samlingar på egen hand och i samarbete med olika inhemska och internationella samarbetspartner.

24 *Journal of Management Inquiry* 20(1)

A side profile view of a dark-colored vintage open-top automobile, likely a 1920s model. The car features large spoked wheels, a spare tire mounted on the side, and a folded-down convertible top at the rear. The body is sleek and aerodynamic for its era, with prominent fenders and a high chassis. The car is shown from a side-on perspective, highlighting its classic design and open passenger compartment.

地址 廣州

Et ole meidän vyyrme,
että nahkaa on vähän, mutta
sitä hankkimatta! Hoitakaamme
kaikki, tää kotirintama että
soitaaat hyvin jalkineemme.

SEN OIKEA HOITO JA VOITELU

visit
FINLAND

Nationalbibliotekets småtryckssamling innehåller mer än tre miljoner olika vardagliga tryckalster, såsom prislistor, broschyrer och reklam.

FINLAND

2009年12月31日

Projektet Ephemera, som finansieras av Europeiska socialfonden, inleddes 2008 och avslutades 2012. Inom ramarna för projektet utvecklade man metoder och processer för digitaliseringen av Nationalbibliotekets småtryck, lösblad och annat äldre material. Småtryckssamlingen innehåller mer än tre miljoner olika vardagliga tryckalster, såsom prislistor, broschyrer och reklam. Det material som digitaliserades under projektet är från perioden 1810–1944 och bestod av allt från resereklam till broschyrer om motorfordon, de olympiska spelen och djurskydd. Vid slutet av 2012 kunde allmänheten ta del av 5 000 småtryck via publikationsarkivet Doria (www.doria.fi).

Projektet för bevarande och publicering av medeltida pergamentfragment avslutades i början av 2012. Projektet som inleddes 2009 gjorde Nationalbibliotekets samling av pergamentfragment tillgängligt via webben för forskare och andra intresserade. Totalt 9 319 fragment konserverades, beskrevs och digitaliserades inom ramarna för projektet som genomfördes i samarbete med en forskningsgrupp vid Helsingfors universitet (Keskiäikainen kirjallinen kulttuuri). Man kan bekanta sig med materialet i samlingen *Fragmenta Membranea* på adressen fragmenta.kansalliskirjasto.fi. Med hjälp av finansiering från Koneen Säätiö gav man också ut webbpublikationen *Kirjava keskiaika* (Den litterära medeltiden) på adressen keskiaika.kansalliskirjasto.fi. Webbpublikationen behandlar pergamenten och medeltiden.

Kari Timonen / Nationalbiblioteket

Man kan bekanta sig med pergamentfragmenten på adressen fragmenta.kansalliskirjasto.fi.

DIGITALISERAT MATERIAL:

tidskrifter 4,6 miljoner sidor
dagstidningar 2 miljoner sidor
småtryck 129 400 sidor.

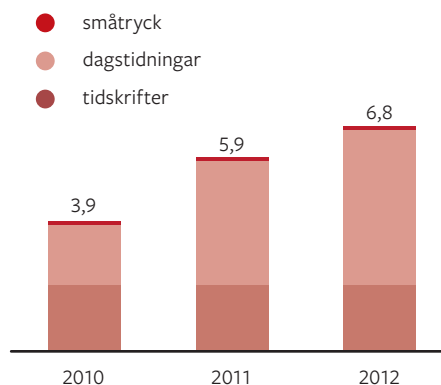
Alla digitaliserade dagstidningar och tidskrifter publiceras i tjänsten Digitaliserat material (digi.kansalliskirjasto.fi). Nu finns också de småtryck som digitaliserats i samma tjänst. Det material som omfattas av upphovsrätten kan användas endast i friexemplarsbiblioteken.

Vid utgången av år 2012 hade totalt 6,8 miljoner sidor material digitaliserats. Mer än 70 procent av Nationalbibliotekets tidskriftssamling från perioden 1810–1944 hade digitaliserats, och ca 23 procent av den samlingen är fritt tillgänglig via webben. Cirka 96 procent av dagstidningarna är fritt tillgängliga via webben.

Antalet nedladdningar av de digitaliserade dagstidningarna, tidskrifterna och småtrycken var 8,2 miljoner år 2012. Ökningen jämfört med föregående år var nästan 10 procent. Under 2012 gjordes 370 000 nedladdningar från de digitala monografi- och ljudupptagningssamlingarna. De mest använda samlingarna var *Skatter och Disserationer* vid Kungliga Akademien i Åbo.

Digitaliseringen av ljudinspelningar fortsatte med det digitala bevarandet av unika C-kassetter. Under årets lopp digitaliserades 1 565 C-kassetter. År 2012 inleddes överföringen av ljudinspelningarna till Nationalbibliotekets friexemplarsdatorer.

PUBLICERADE DIGITALISERADE RESURSER 31.12.2012 (MILJONER SIDOR)

Metadata och standarder blir viktigare

Med tanke på sökbarheten, tillgängligheten och den semantiska interoperabiliteten är det viktigt att de metadata som beskriver materialet håller hög kvalitet. Digitaliseringen av tryckt material förutsätter därför att hela processen förvaltas på ett bra sätt, vilket inbegriper att den beskrivande, administrativa, tekniska, strukturella och upphovsrättsliga informationen samt metadata införlivas i det digitala materialet.

Till Nationalbibliotekets viktigaste uppgifter hör att utveckla beskrivande metadata och stödja de finländska biblioteken i arbetet med beskrivningarna. Bibliotekets metadataverksamhet hör allt tätare samman med ansvaret för utvecklingen av och utbildningen i biblioteksbranschens standarder och deltagandet i utvecklingen av internationella identifikationssystem. Målet i den digitala världen är öppen data som är internationellt kompatibel och standardiserad. Därför är utvecklingen av metadata ett internationellt samarbete. Nationalbiblioteket har utökat sin verksamhet inom det internationella arbetet med identifieringskoder och metadata; biblioteket är medlem i arbetsgrupper som utvecklar beskrivningen både vid den internationella organisationen för standardisering av beskrivningar av publikationer (ISSN) och IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions). Nationalbiblioteket sitter också med i arbetsgrupper vid USA:s kongressbibliotek och deltar i deras arbete med att utveckla standarder.

RDA (Resource Description and Access) är en ny beskrivningsstandard för biblioteksresurser som håller på att tas i bruk i olika länder. Nationalbiblioteket förbereder för att ta i bruk standarden i Finland. Standarden översätts till finska i samarbete med arkiv- och museisektorerna, och arbetet framskrider bra. Målet är att publicera en finskspråkig standard 2014 och ta den i bruk 2015. Det är fråga om en av de största förändringarna i biblioteksvärlden på årtionden.

Under årets lopp förberedde sig Nationalbiblioteket för att ta i bruk flera nya identifikationssystem i samarbete med bl.a. Kopioisto, Kirjavälitys, Sanasto och CSC – IT-centret för vetenskap.

Nationella metadataarkivet är de finländska bibliotekens gemensamma miljö för beskrivningar. Där sparas metadata om de finländska bibliotekens samlingar och arkivet fungerar som ett basregister över de nationella datasystemen. Detta innebär att de deltagande biblioteken måste förenhetliga sitt beskrivningsarbete.

År 2012 stod utvecklingen av auktoritetsdatabasen och utvidgandet av basen av informationsproducenter i fokus. Några bibliotek ingick i pilotprojekt som informationsproducenter för metadatalagret, och erfarenheterna var positiva. Projektet Nationella metadataarkivet fortsätter

fram till slutet av 2016.

Med hjälp av metadata-tjänsten försöker man förbättra den nationella, europeiska och internationella kompatibiliteten inom den offentliga förvaltningen i Finland.

Finansministeriet har tillsatt en arbetsgrupp för att utveckla metadata-tjänsterna inom den offentliga förvaltningen. Den förberedande utredningen inför projektet blev klar i december 2012. Med hjälp av metadata-tjänsten

försöker man förbättra den nationella, europeiska och internationella kompatibiliteten för den offentliga förvaltningen i Finland. Nationalbiblioteket deltog på många olika sätt i den förberedande utredningen och utvecklingen av standardportföljen för den offentliga förvaltningen. Från början av 2013 innehar Nationalbiblioteket ordförandeposten i den arbetsgrupp som utvecklar projektet.

En systematisk användning av ontologier och andra maskinläsbara ordlistor i innehållsbeskrivningen möjliggör effektiva semantiska sökningar. Eftersom de nationella ontologierna är en central del av den offentliga förvaltningens gemensamma informationsinfrastruktur är det viktigt att webbtjänsterna är kostnadseffektiva och centraliserade och att de administreras av den offentliga förvaltningen. Med en nationell ontologitjänst av hög kvalitet kan man göra ontologierna tillgängliga för en stor användarskara och se till att specialontologierna är kompatibla.

Under verksamhetsåret deltog biblioteket aktivt i projektet *FinnONTO*, ontologier för den finska semantiska webben, som avslutades i september 2012. *ONKI* är en prototyp för en nationell ontologitjänst som har byggts upp inom ramen för projektet *FinnONTO*. Den viktigaste "basordlistan" i *ONKI* är *YSO* (Yleinen suomalainen ontologia), som skapats utgående från *YSA* (Yleinen suomalainen asiasanasto). *YSA* administreras av Nationalbiblioteket.

I slutet av år 2012 fick Nationalbiblioteket beslutet om *ONKI*s finansiering och förvaltningsmodell. Beslut om permanent finansiering fattas år 2013. Beslutet om att skapa ontologitjänsten är ett första steg mot en nationell metadata-tjänst, och tjänsten stöder verkställandet av informationsförvaltningslagen.

Intressentgrupper och samhällsrelationer

Internationellt samarbete genomsyrar Nationalbiblioteket i all verksamhet och är förutsättningen för att de strategiska målen ska nås. Nationalbiblioteken har bildat både globala (CDNL) och europeiska (CENL) nätverk. På nationell nivå samarbetar Nationalbiblioteket bl.a. med biblioteksnätverket och andra minnesorganisationer. Nationalbiblioteket är en av Helsingfors universitets största fristående institutioner och samarbetet med universitetet är aktivt.

Nationalbiblioteket stod värd för nationalbiblioteksdirektörernas möte i Helsingfors 2012.

Internationellt samarbete

Under 2012 deltog Nationalbiblioteket i omfattande grad i International Federation of Library Associations (IFLA) verksamhet. Överbibliotekarie Kai Ekholm tjänstgjorde sin andra period som ordförande för FAIFE, IFLA:s kommitté för yttrandefrihet (Committee on Free Access to Information and Freedom of Expression), som kassör för och styrelseledamot i de europeiska nationalbibliotekens samarbetsorganisation CENL, och som en av IFLAs centrala experter. Direktören för biblioteksnätjänster Kristiina Hormia-Poutanen inledde på sommaren sin andra tvåårsperiod som vice ordförande i styrelsen för de europeiska vetenskapliga bibliotekens organisation LIBER.

Den årliga *IFLA-konferensen* ordnades i Helsingfors sommaren 2012. Konferensen lockade cirka 4 500 deltagare från 120 länder. I samband med konferensen höll även det internationella samarbetsorganet för nationalbibliotekschefer CDNL sitt årsmöte som samlade drygt 70 bibliotekschefer från olika hörn av världen. I Finlands IFLA-arrangörskommitté deltog förutom Nationalbiblioteket även alla bibliotekssektorer samt undervisnings- och kulturministeriet. Konferensen fick ett mycket positivt mottagande bland de internationella gästerna.

I S:t Michel ordnades i samband med IFLA-konferensen en s.k. Pre Conference med temat ”The Electronic Re-evolution – News Media in the Digital Age”. Evenemanget ordnades tillsammans med DigitalMikkeli, som arbetar för att främja det regionala digitaliseringssamarbetet, och med S:t Michels universitetscenter. Mer än 60 internationella tidningsexperter från 14 olika länder deltog.

Europeana är ett samprojekt för utveckling av en europeisk portal i syfte att förbättra tillgängligheten och synligheten i fråga om bibliotekens, arkivens och museernas resurser. Europeanaprojektet stöds av Europeiska kommissionen. Under året som gick deltog Nationalbiblioteket aktivt i Europeana Foundations förvaltning, i expertnätverk och i projektet Europeana Awareness.

Ett projekt för mikrofilmning av unika finskspråkiga tidningar planerades i samarbete med Kungliga biblioteket i Sverige. Tidningarna anlände till Nationalbiblioteket i december och projektet inleddes i slutet av året.

Nationalbiblioteket deltog i arrangemangen kring Bibliotheca Baltica (ett gemensamt organ

Den årliga IFLA-konferensen ordnades i Helsingfors sommaren 2012. Konferensen lockade cirka 4 500 deltagare från 120 länder.

Det internationella mötet för nationalbibliotekschefer tog upp bl.a. öppen tillgång till forskningsresultat.

Eeva Murtomaa förlänades 2012 års IFLA-medalj för 23 års utmärkt arbete vid Nationalbiblioteket.

för biblioteken i Östersjöområdet) 11:e internationella symposium i Tallinn. Temat för symposiet var bibliotekens tjänster till forskare, och evenemanget lockade 80 deltagare från biblioteken i Östersjöområdet.

Under året som gick blev Nationalbiblioteket medlem av redaktionen för Scandinavian Library Quarterly. Tidskriften redigeras i samarbete med nationalbiblioteken i Norge, Danmark och Sverige. Tidskriften som behandlar den nordiska biblioteksbranschen har utkommit ända sedan 1968 och utgör också ett språkrör för de nordiska vetenskapliga biblioteken inom det internationella biblioteksfältet.

Nationellt samarbete

Till bibliotekens utveckling och produktion av gemensamma tjänster hör i väsentlig grad samarbete med biblioteks nätverket, andra minnesorganisationer och intressentgrupper. Samarbetet är intensivt på både lednings- och expertnivå. Administrativa beslut om tjänster fattas i regel av Nationalbibliotekets direktion som består av representanter från alla bibliotekssektorer.

Gemensamma expertsammankomster för alla bibliotekssektorer ordnas flera gånger i året. Kirjasto verkkopäivät, årets största evenemang för biblioteks nätverket lockade 2012 mer än 500 deltagare, av vilka hälften deltog på ort och ställe och hälften med hjälp av fjärrförbindelse.

Antalet deltagare i bibliotekssektorns utbildningar och evenemang ökade något år 2012 jämfört med föregående år. I synnerhet deltagandet på distans ökade i popularitet (2012: 56 %; 2011: 45 %). Evenemangen fick beröm.

Biblioteks nätjänsternas styrning utvecklades i samarbete med bibliotekssektorerna. En styrgrupp för informationshantering tillsattes för att formulera riktlinjerna för utvecklingsarbetet, och gruppens inledande fokus är i början att styra utvecklandet av det nationella metadata lagret Melinda. Styrningen kommer senare även att omfatta andra tjänster vid Nationalbiblioteket efter behov och i enlighet med gruppens uppgifter.

Upphovsrättsfria dagstidningar kan läsas av alla via Historiska tidningsbiblioteket. Nationalbiblioteket, Kopiosto, tidningshusen och Tidningarnas förbund samarbetar för att göra tidningsmaterial som omfattas av upphovsrätt tillgängligt för en större användarkrets. Projektet har fått stöd av undervisnings- och kulturministeriet och under verksamhetsåret utarbetades projektplanen i samarbete med Kopiosto. Utifrån planen bereds en modell för samarbetet mellan tidningshusen och Nationalbiblioteket. Finansiering för pilotprojektet söks för perioden 2013–2016.

Nationalbibliotekets digitaliserings- och konserveringstjänst i S:t Michel samarbetar på många sätt med lokala aktörer. I landskaps- och regionstrategierna för Södra Savolax och S:t Michel är digitaliseringsverksamheten ett fokusområde, och regionalt digitaliseringssamarbete bedrivs inom ramen för konsortiet Digital Mikeli som samordnas av Miktech Oy och understöds av S:t Michels stad.

Digitaliseringen är också ett av fokusområdena i universitetscentrets nya strategi.

Medelsanskaffning och vänverksamhet

Medelsanskaffningen och vänverksamheten syftar till att stödja bevarandet och konserveringen av bibliotekets värdefulla kulturhistoriska samlingar och via webben göra dem tillgängliga för forskningen och allmänheten.

Förvaltningsnämnden för Nationalbibliotekets fond för kulturarv bistår biblioteket i medelsanskaffningen. Fondens kampanj *Rädda boken* fick under verksamhetsåret förnyat penninginsamlingstillstånd ända till våren 2014. Medlen som samlats in redan tidigare användes 2012 till att publicera redan digitaliserat material i databasen Doria. Bland annat utökades samlingarna Skatter och Kartor och atlaser över Finland med ca 200 titlar. Till årets nya insamlingsobjekt hörde en sällsynt samling provinspelningar av Jean Sibelius tonsättningar. Samlingen förvaltas av Ainolastiftelsen. Ett omfattande projekt förbereddes i anknytning till jubileumsåret för Finlands självständighet 2017. Fonden för kulturarv mottog under 2012 cirka 200 000 euro (inklusive Liisa Santalas testamentsdonation).

Nationalbibliotekets nya faddrar politices doktor Sinikka Salo och författaren och förläggaren Kai Linnilä inledde sin verksamhet till stöd för biblioteket och fick axla olika uppgifter och roller.

Namngivna fonder

ANU KARESSUOS FOND. Med bidrag ur fonden förvärvades på Sotheby's auktion ett hittills okänt kompositionsmanuskript av Sibelius, "Adagio", och katalogiseringen av kompositionsmanuskript stöddes för ett år.

EERO NIINIKOSKIS FOND. Med stöd från fonden digitaliserades redan tidigare bibliotekets sju versioner av Missale Aboense, mässboken från Åbo, och nu publicerades materialet i databasen Doria.

LIISA SANTALA. År 2012 inrättades på beslut av rektor en ny namngiven fond som grundar sig på FM Liisa Santalas testamentsdonation på 300 000 euro. En särskild plan för användningen av medlen godkändes av förvaltningsnämnden i september.

ILKKA OCH ULLA PAATEROS FOND. Förvaltningsnämnden beslutade om en fortsättning på projektet med att konservera och digitalisera dissertationerna vid Kungliga Akademien i Åbo och göra dem tillgängliga i sin helhet på webben. I första skedet behandlas ca 40 % av materialet och i andra skedet ska de resterande 60 %, cirka 2 700 disputationer läggas upp på webben.

Förvaltningsnämnden beviljade stipendium till FD, docent Raija Sarasti-Wilenius. Temat är "Retoriikka Turun Akatemiassa" (Retorik vid Akademien i Åbo).

Veikko Somerpuro/Nationalbiblioteket

Kari Timoner/Nationalbiblioteket

Nationalbibliotekets nya faddrar politices doktor Sinikka Salo och författaren och förläggaren Kai Linnilä.

Tack till kunden-priset 2012 tilldelades professor emeritus Yrjö Varpio.

Kommunikation

Det andra Tack till kunden-priset i Nationalbibliotekets historia tilldelades professor emeritus Yrjö Varpio. Professor Varpio hör till Historiska tidningsbibliotekets flitigaste användare och han har genom sitt arbete bidragit till att utveckla tjänsten samt som representant för forskarna främjat Nationalbibliotekets synlighet.

Bibliotekets årsberättelse publicerades i tryckt form på finska och i pdf-format på svenska och engelska. Tidningen *Kansallis-kirjasto* utkom med fyra nummer i en upplaga på ca 2 000 exemplar och den engelskspråkiga webbtidningen *Bulletin* som riktar sig till bibliotekets internationella samarbetspartner utkom och distribuerades i augusti. Webbtidningen *Tietolinja* som riktar sig till branschfolk inom biblioteks- och informationssektorn utkom med tre nummer.

Nationalbibliotekets webbsidor besöktes 1 405 062 gånger under 2012. Antalet laddningar minskade med ca 15 % jämfört med föregående år. Minskningen beror på att det grundades externa tjänste- och projektrelaterade wikier för att förbättra interaktionen mellan biblioteket och kundorganisationerna. Nationalbiblioteket utvecklade sin närvaro i det sociala mediet Facebook och fick under året många nya vänner, och

hade vid årets slut 960 Facebook-vänner. Bloggen *Digitaalinen kirjasto* som tar upp aktuella fenomen inom den digitala världen och biblioteken fyllde fem år i april. På hösten inleddes ett projekt för att förnya de externa webbsidorna, och bibliotekets intranät fick en ny struktur och layout för att förbättra användbarheten.

I syfte att förbättra Nationalbibliotekets interaktiva kommunikation med biblioteksnätet har man redan i ett par års tid arbetat med att ta fram en webbtjänst. Tjänsten togs i bruk internt 2012 under namnet Kiwi och senare fick den sällskap av Nationella digitala bibliotekets kundgränssnitts wiki Finnawiki som placerades på samma plattform. År 2013 fortsätter överföringen till Kiwi av andra projekt eller tjänster som riktar sig till biblioteksnätverket.

Bibliotekets synlighet i media utvärderades med en mediauppföljning som utfördes på entreprenad. Antalet medieträffar för Nationalbiblioteket 2012 var sammanlagt 331. Antalet webbkällor i mediauppföljningen ökade något under det gångna året vilket syntes i antalet träffar (antalet träffar föregående år var 166). Utställningen *Kirjava keskiaika* (Den litterära medeltiden) fick störst medieuppmärksamhet.

Nationalbibliotekets vänner stöder bibliotekets verksamhet.
Vännätverket välkomnar alla som värnar om bibliotek och bokkultur.

Nationalbibliotekets grundläggande uppgifter

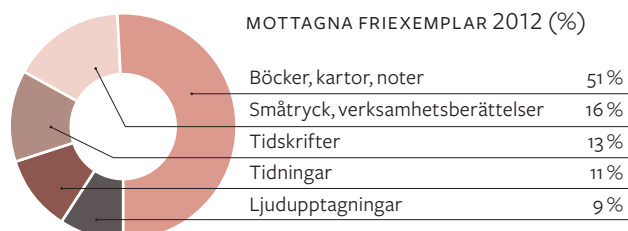
År 2012 hade Nationalbiblioteket 160 000 fysiska kundbesök och antalet utlåningar eller förnyade lån var nästan 500 000. De nationella databaserna hade i slutet av 2012 sammanlagt 9,5 miljoner poster och i databaserna gjordes cirka 7,2 miljoner sökningar. Under året digitaliserades sammanlagt cirka en miljon sidor gamla dagstidningar och mer än 16 000 exemplar småtryck och ca 1 100 enheter material till manuskriptsamlingarna konserverades. Det publicerade digitaliserade materialet utökades med mer än 900 000 sidor sammanlagt. Ur FinELibs resurser laddades 24,5 miljoner artiklar ned. Publikationsarkivstjänsternas tillväxt fortsatte och användningen av resurserna ökade med 25 % jämfört med föregående år.

Verksamhet enligt lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial

Nationalbiblioteket deponerar inhemska publikationer i enlighet med lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Ett fokusområde 2012 var att utveckla infrastrukturen för överlåtelse av webbpublikationer. Under året tog man i bruk ”Vasara”, ett nytt kundregister för friexemplarsverksamheten, och studerade datorspelens publikationsprocess.

Till Nationalbibliotekets utmaningar hör att de som är skyldiga att överläta friexemplar utgör en växande och allt mer heterogen grupp. Av de tryckalster som ges ut i Finland trycks en del utomlands vilket medför att de finländska tryckeriernas överlåtelseskyldighet inte längre är tillräcklig för att trygga att friexemplarsbiblioteken får sina exemplar av de inhemska publikationerna. För närvarande har friexemplarsbyrån en kundkrets på ca 6 900 aktiva överlåtare av material.

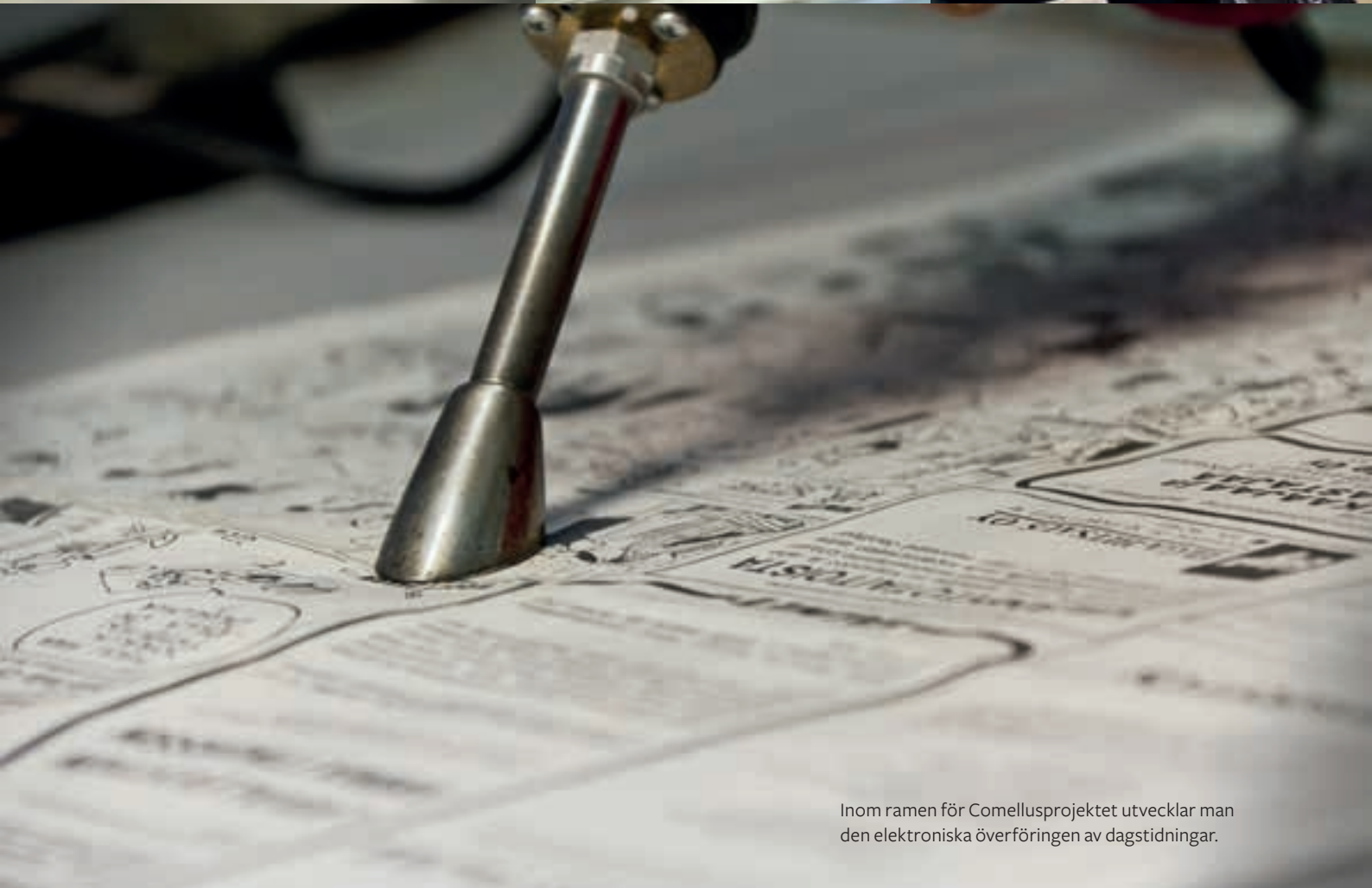
Inom ramen för *Comellusprojektet* utvecklar man den elektroniska överföringen av dagstidningar. Under 2012 fick den digitala behandlingsprocessen för dagstidningar sin slutliga form och systemet utvecklades så att den elektroniska överföringen av pilottidningarna var färdig att inledas i början av 2013. Projektet finansieras av Europeiska socialfonden (ESF) och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax.

MOTTAGNA FRIEXEMPLAR

Titlar	2010	2011	2012
Böcker	13 456	12 738	12 250
Kartor	1 125	795	570
Noter	229	243	232
Småtryck	50 248	60 703	51 656
Verksamhetsberättelser	1 690	1 750	1 323
Kommunalförvaltning	1 192	1 252	1 204
Affischer	2 660	4 107	4 929
Musikupptagningar	2 893	2 461	2 585
Talinspelningar	916	646	522
Annat audiovisuellt material	32	45	77
Tidskrifter	4 945	4 867	4 763
Tidningar	353	344	335
Andra serier och tidningar	4 972	4 849	5 420
Sammanlagt	85 023	95 015	86 343

Hyllmeter	421	384	403
E-upptagningar	312	215	
Höstning, filer	198 000 000	224 000 000	172 000 000
Höstning, terabyte	8,5	9,6	12
Levererade webbpublikationer	379	2 177	1 646
Levererad webbmusik, titlar			24 312

Inom ramen för Comellusprojektet utvecklar man den elektroniska överföringen av dagstidningar.

Nationalbibliografin innehåller referenser till finländska tryckta publikationer och ljudupptagningar. Under 2012 förbereddes arbetet med att beskriva nationalbibliografin i Nationella metadataarkivet. Det första skedet är att bygga en auktoritetsdatabas i anslutning till Nationella metadataarkivet. Auktoritetsdatabasen förenar de olika formerna av samma personnamn som förekommer i referensuppgifterna med varandra och förbättrar på så sätt metadataarkivets kvalitet.

Nationella databaser

De nationella databaserna (Arto, Fennica, Linda och Viola) innehöll sammanlagt mer än 9,5 miljoner poster vid utgången av september 2012. De finländska högskolornas gemensamma databas Linda gjorde ett historiskt resultat med 6,1 miljoner poster.

Under statistikperioden 1.10.2011–30.9.2012 ökade sökningarna i de nationella databaserna med 15 procent. Antalet sökningar var totalt ca 7,2 miljoner, med en ökning på drygt 931 000 sökningar jämfört med den föregående tolv månadersperioden. Den kraftigaste ökningen i antalet sökningar skedde i databaserna Linda (+ 21 %) och Arto (+ 25 %).

Nationalbibliografin Fennica omfattade vid utgången av september 2012 drygt 0,9 miljoner poster och databasen hade under året 144 000 användare. Nationaldiskografin Viola utökades med 49 907 poster, 447 notpublikationer och 5 572 ljudupptagningar. Under verksamhetsåret ökade Violas poster till över en miljon. Databasens användare sökte under året ca 20 000 poster.

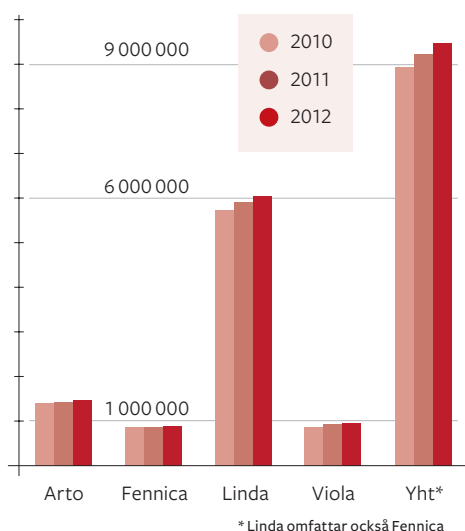
Förvärv År 2012 förvärvade Nationalbiblioteket till sina samlingar vetenskapligt material och material som inte hör till nationalsamlingen för över 690 000 euro (motsvarande siffra för 2011 var 770 000 euro). Antalet nya monografier uppgick till 8 700 volymer, ca 7 % mindre än föregående år (2011 förvärvades 9 400 monografier). Förvärven fördelade sig över olika ämnesområden i enlighet med förvärvsprogrammet och de historiska vetenskaperna var kraftigt representerade.

Liksom under tidigare år var största delen av förvärven tryckt material: över hälften var böcker och en femtedel var tidningar. De minskade anslagen medförde en ökning i de stabila löpande beställningarnas, dvs. mikrofilmernas och de elektroniska resursernas, andel i de totala förvärven.

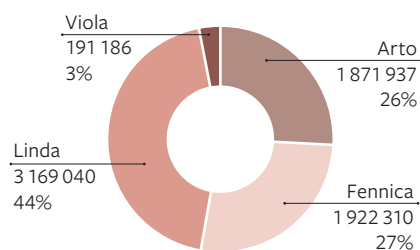
SAMLING	LADDNINGAR
Biblioteket Skatter	259 959
Raita (digitaliserade stenkakor)	20 166
Travel (reselitteratur från 1600–1700-talet)	3 222
Dissertationer vid Kungliga Akademien i Åbo	39 829
Programblad	9 919
Kartor ur Nordenskiöld's samling	1 942
Småtryck	30 799
Kartor och atlaser över Finland	6 852
Sammanlagt	372 688

Ur Nationalbibliotekets digitala monografi- och ljudupptagningssamlingar gjordes under året 370 000 nerladdningar. De populäraste samlingarna var Skatter och Dissertationer vid Kungliga Akademien i Åbo. Av de enskilda verken fick sir Robert Dudley's atlas Dell'Arcano del Mare, delarna I–III i samlingen Skatter flest sidexponeringar. Verket laddades ner 4 700 gånger under året.

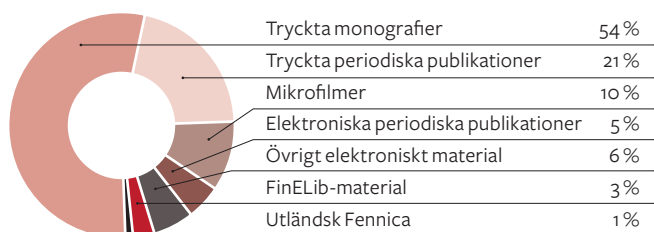
DE NATIONELLA DATABASERNAS STORLEK

SÖKNINGAR I NATIONELLA DATABASER
1.10.2011–30.9.2012

FÖRVÄRV ENLIGT PUBLIKATIONSTYP (%)

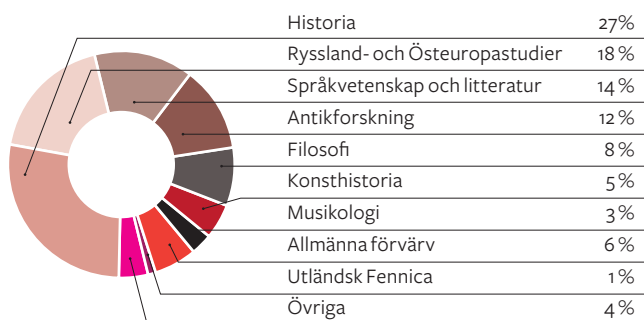

Biblioteksbesökarna

Under 2012 registrerades 490 000 lån eller förnyade lån ur Nationalbibliotekets samlingar. Antalet fysiska besök på biblioteket uppgick till 160 000 under året. Drygt hälften av besökarna var studenter, forskare eller personal vid Helsingfors universitet. En tredjedel av besökarna besökte biblioteket som tidigare för att låna eller lämna tillbaka material och nästan hälften av besökarna utförde forskning i biblioteket, använde referensbiblioteket eller läste mikrofilmer. Användningen av referensbiblioteket minskade samtidigt som användningen av elektroniska resurser och mikrofilmer i bibliotekets lokaler ökade.

Informationstjänsten hade 1100 uppdrag och 126 personer deltog i undervisningen i biblioteksanvändning under året. I olika visningar av biblioteket deltog 766 personer.

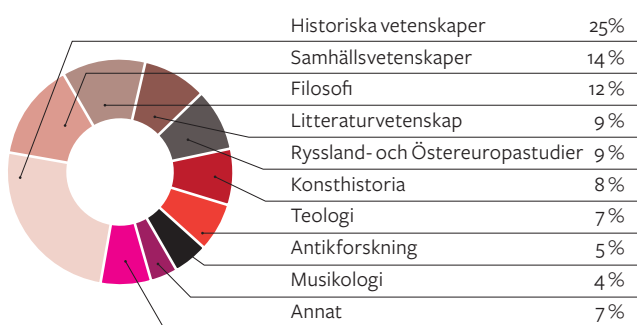
MONOGRAFIER ENLIGT VETENSKAPSGREN (%)

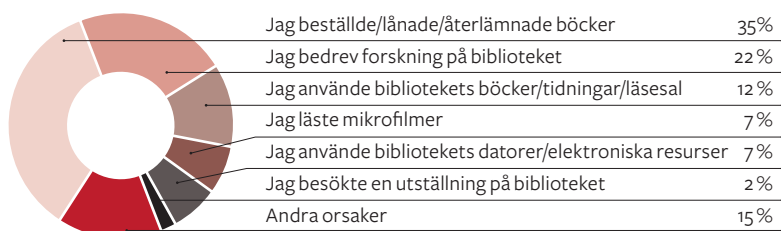
Veikko Somerpuro © Nationalbiblioteket

VAD INTRESSERAR VID NATIONALBIBLIOTEKET?

VILKEN VAR ORSAKEN TILL ERT BESÖK PÅ BIBLIOTEKET?

Samverkan med forskarsamhället

Kontinuerlig samverkan med forskarsamhället är en förutsättning för lyckade förvärv av material. I synnerhet samarbetet med Helsingfors universitet tryggar att en så vid krets som möjligt känner till samlingarna och använder dem. Samarbetet stöder undervisningen och forskningen vid universiteten.

Litteraturbanken är ett pilotprojekt för digitalisering av finländsk skönlitteratur som inleddes i september 2012 och leds av professor Jyrki Nummi. Projektet bearbetar digitaliserad skönlitteratur så att materialet ska kunna användas för krävande forskningsuppgifter. Samtidigt utvecklas en fritt tillgänglig webbtjänst.

Nationalbiblioteket inledde ett pilotprojekt för digitalisering av finsk-ugriskt material. Under 2013 producerar Nationalbiblioteket forskningsmaterialet och infrastrukturen för stiftelsen Koneen Säätiös språkprogram. Projektet utvecklar verktyg med vilka digitaliserad och automatiskt identifierad text kan bearbetas i ett publiceringssystem. Materialet som digitaliseras hör till Rysslands nationalbiblioteks samlingar och verktygen utvecklas i samarbete med det finländska forskarsamhället.

Förvärv av webbresurser

Konsortiet FinELib, som förvärvar e-resurser till bibliotek, började under det gångna året genomföra sin nya strategi FinELib – den bästa möjliga åtkomsten till e-resurser i Finland. Medlemsorganisationerna fastställde i samarbete vad de vill att FinELib i framtiden ska fokusera på. Åtgärdsprogrammet blir klart 2013.

Sammanlagt laddades 24,5 miljoner artiklar ur FinELib under 2012. Antalet nedladdade artiklar, som återspeglar användningen av fulltextmaterial, ökade fortfarande inom alla bibliotekssektorer (7,5 %). Den största ökningen skedde emellertid inom de allmänna biblioteken

(17 %), där den typen av material dock fortfarande används minst. Användningen av ett flertal stora elektroniska tidskrifts- och bokpaket fortsatte att öka.

Publikationsarkivstjänster

År 2012 användes bibliotekets publikationsarkivstjänster av sammanlagt 37 kundorganisationer (25 yrkeshögskolor, sju universitet, tre forskningsinstitut, ett ämbetsverk och en förening). Under året öppnades två nya tjänster och en tredje håller på att byggas upp. Samma infrastruktur som har använts i de tjänster som byggts upp för externa kunder kunde utnyttjas för tjänsten Fragmenta membranea. Den togs i bruk i mars och innehåller Nationalbibliotekets digitaliserade pergamentfragment.

Användningen av tjänsterna fortsatte att öka starkt 2012: i slutet av året hade närmare 140 000 poster och över 75 000 fulltextpublikationer laddats ned. Det sammanlagda antalet nedladdade filer under statistikperioden (1.10.2011–30.9.2012) var cirka 10,5 miljoner. Användningen ökade med cirka 25 % i jämförelse med föregående år.

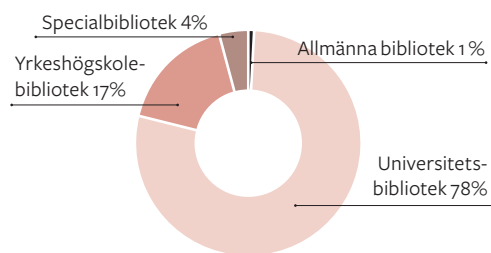
Databasen för biblioteksstatistik KITT2

Från och med 2002 samlas de finländska vetenskapliga bibliotekens statistik i databasen KITT. Insamlingen koordineras av Nationalbiblioteket. På basis av uppgifterna i databasen produceras statistiken om de vetenskapliga bibliotekens verksamhet och tjänster centraliserat. Utvecklingen av KITT2 fortsatte 2012 och målet är att bygga upp ett nytt användargränssnitt. Reformarbetet som utförs i samarbete med biblioteksbranschen inleddes 2011 och avslutas när den riksomfattande biblioteksstatistiken har samlats i det nya systemet. I slutet av verksamhetsåret färdigställdes ett förslag för hur systemet ska förnyas inklusive alternativen för genomförandet.

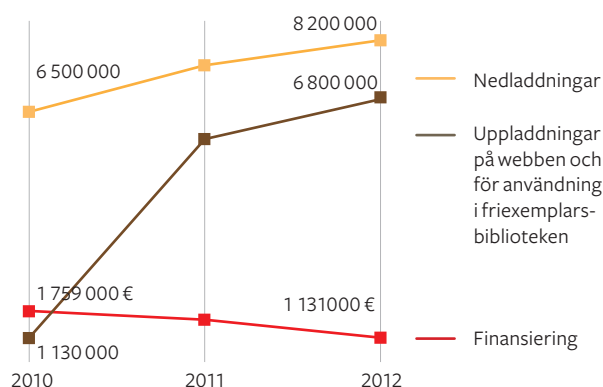
Digitalisering och konservering

Genom digitalisering främjar Nationalbiblioteket de unika samlingarnas synlighet, tillgänglighet och användbarhet. Digitaliserade samlingar effektiviserar den virtuella användningen av kulturarvet inom forskning och undervisning och även av allmänheten. Bibliotekets utvecklingsarbete inom kvalitativ digitalisering och massdigitalisering och arbetet med metadataformatet METS har väckt internationellt erkännande.

NEDLADDNING AV ARTIKLAR UR
FINELIB ENLIGT SEKTOR 2012

DIGITALISERADE RESURSER: PRODUKTION, ANVÄNDNING OCH FINANSIERING

År 2012 mikrofilmades sammanlagt cirka en miljon sidor gamla dagstidningar. 16 000 småtryck och cirka 1100 enheter ur manuskriptsamlingen konserverades. Antalet publicerade sidor med digitaliserat material ökade med över 900 000.

Bildprojektet *Kuvataalkoot* utvecklar en tjänst som gör det möjligt att tagga, sprida och använda tidningsartiklar i sociala medier. Tjänsten integreras i Historiska tidningsbiblioteket (digi.nationalbiblioteket.fi). Den innehåller anvisningar för användaren hur man taggar artiklar, bildar ändamålsenliga helheter av dem och sprider artiklar i de sociala medierna. Under 2012 planerades systemets tekniska plattform och tjänstens funktioner och dessutom genomfördes

anbudsförfarandet. Den sociala nätverkstjänsten öppnas för allmänheten 2013.

Den grundläggande renoveringen av biblioteksbyggnaden och ett nytt tjänstekoncept Biblioteket förberedde en omfattande restaurering som inleds sommaren 2013 och det planerade tjänstekonceptet som ska tas i bruk efter att restaureringen har slutförts. Tyngdpunkten i tjänstekonceptet, som kommer att lanseras 2015, ligger på digitala tjänster och kundorienterad verksamhet. Kunderna kommer att kunna använda en utökad öppen samling som man kan få hemlån från, och läsesalstjänsterna kommer att stödja långsiktigt forskningsarbete bättre än tidigare.

Kari Hakio/Nationalbiblioteket

Nationalbiblioteket förbereder en restaurering som ska pågå ända till hösten 2015.

Kulturansvar

I anslutning till kulturella evenemang visar Nationalbiblioteket upp sina samlingar på ett mångsidigt och kundorienterat sätt. Utställningarna populariserar vetenskaplig forskning och lyfter fram aktuella teman. År 2012 nådde Nationalbiblioteket en stor publik med sina kulturevenemang. Mediernas intresse för evenemangen var också betydande.

Utställningar och andra kulturella evenemang I biblioteket visades 11 utställningar och ordnades sammanlagt 16 evenemang (tre symposier/seminarier, tre öppna föreläsningar, sex konserter, en monologpjäs, en matiné, ett evenemang på bibliotekets gård och ett evenemang i anslutning till Konstens natt.)

Alla utställningar och evenemang ordnades i samarbete med forskare, kulturinstitutioner, kulturella sällskap och organisationer. Årets största utställningar var *Den litterära medeltiden–1000 år av bokkultur* och *Luther, reformationen och boken*. Den senare ordnades i anslutning till Lutherforskningens 12:e världskongress som hölls i Helsingfors i augusti. I samband

med utställningen om Luther utgavs också en utställningskatalog i samarbete med Finska kyrkohistoriska samfundet och Kyrkostyrelsen. Utställningen *Den litterära medeltiden* ordnades som avslutning på det omfattande projektet att publicera bibliotekets pergamentfragment. I anslutning till utställningen ordnades evenemanget *Keskiajan lumoa* (Medeltidens magi) med tillhörande program under Konstnatts natt. Det blev en verklig publiksuccé.

Till årets stora evenemang med tillhörande utställning hörde utdelningen av priset *Årets träskallehatt* i samarbete med Finlands serieförning och utdelningen av utmärkelsen för årets vackraste bok i anslutning till utställningen *Finlands och Estlands vackraste böcker* i samarbete med Kommittén för Finlands bokkonst och Estlands nationalbibliotek.

Luther, reformationen och boken var en av årets största utställningar.

Priset *Årets träskallehatt* 2012 tilldelades Kaisa Leka.

Hemlängtan till Berlin – Carl Ludvig Engels brev och samtida musik.

Författaren Arto Paasilinna, 70 år, firades med utställningen *En lycklig man – Hjälte i den mörka skog*.

Sommarutställningen *Sydösterbottniska litterära gestalter* ordnades i samarbete med stads-museet och landskapsarkivet i Seinäjoki samt Etelä-Pohjanmaan liitto. Med anledning av Europaåret 2012 för aktivt åldrande och solidaritet mellan generationerna ordnades utställningen *Generationspussel* i Rotundan. I samarbete med WSOY:s litteraturstiftelse ordnades utställningen *En lycklig man – Hjälte i den mörka skog*. Arto Paasilinna 70 år med anledning av författarens bemarkelsedag. Ett jubileumssymposium om Paasilinnas karriär och internationella framgång ordnades också i samband med utställningen.

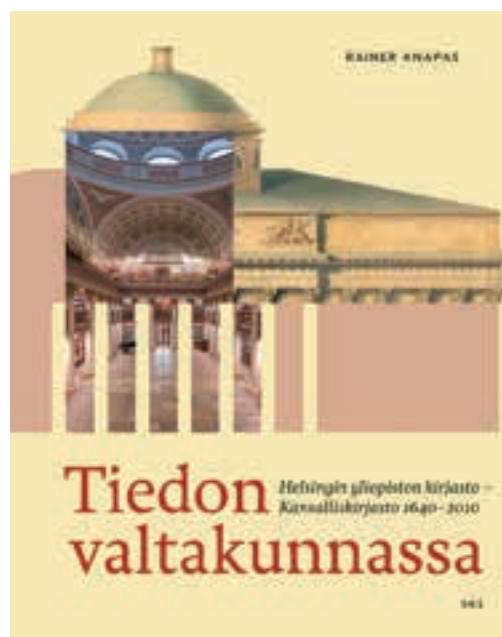
Kompositören Yrjö Kilpinens 120-års-jubileum uppmärksammades på våren med en utställning, ett seminarium och en konsert som ordnades i samarbete med Yrjö Kilpinen-sällskapet, Sibelius-Akademien och Sibeliusmuseet. Helsingfors 200-årsjubileum som huvudstad uppmärksammades med utställningen *Huvudstadsborna: de kom, de såg, de upplevde* samt tillhörande rikligt program.

Utöver de utställningar som ordnades av biblioteket självt presenterades bibliotekets samlingar i utställningar som ordnades av andra kulturinstitutioner. Bland dem kan nämnas utställningen *Carl Ludvig Engel: Hemmet i Helsingfors – hjärtat i Berlin*, som inledde jubileums-året Helsingfors 200 år som huvudstad, Tavastehus konstmuseums *Hanna Rönneberg 1860–1946*, *Resenärer på Nilen* i Villa Schildt i Ekenäs och Riksarkivets utställning *Örnarnas skuggor – Finland år 1812*.

Forskningssamarbete

Av den kritiska utgåvan Jean Sibelius samlade verk publicerades två band under det gångna året: det ena med verk för piano (JSW V/3) och det andra med verk för blandad kör a cappella (JSW VII/1). Båda fick stor publicitet. Projektet ger ut Sibelius kompositioner i sin helhet. I slutet av 2012 hade 19 delar av Jean Sibelius samlade verk getts ut. Utgivare är förutom Nationalbiblioteket också Sibelius Samfundet r.f. och det tyska förlaget Breitkopf & Härtel.

Filosofie doktor h.c. *Rainer Knapas* historik över Nationalbiblioteket publicerades på både svenska och finska på sommaren 2012. En förkortad utgåva av historiken *Kunskapens rike*.

Helsingforsbornas liv under tvåhundra år presenterades på utställningen *Huvudstadsborna: de kom, de såg, de upplevde*.

Helsingfors universitetsbibliotek – Nationalbiblioteket 1640–2010 utgavs också på engelska. Historiken, som är den första allmänna framställningen av bibliotekets historia, har fått mycket positiv publicitet.

Projektet *J. Sjögrens dagbok* kommer att resultera i en kritisk webbutgåva, inklusive kommentarer och register, av den unika dagboken *Ephemerider*. Dagboken förvaras i Nationalbiblioteket. Renskriven på maskin omfattar den 7 322 sidor. Nationalbiblioteket har digitaliserat texten, som har korrekturlästs av många forskare. Korrekturläsningen försätter som en del av utgivningsprojektet.

En professur på viss tid i forskning i digitala material inrättades för perioden 2013–2017. Anställningen finansieras av Helsingfors universitet, Nationalbiblioteket, S:t Michels universitetscenter, yrkeshögskolan i S:t Michel och staden S:t Michel tillsammans och med finansiering i två års tid från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF). Professuren är placerad vid Institutionen för moderna språk vid Helsingfors universitets humanistiska fakultet. Hälften av arbetstiden arbetar professorn i S:t Michel.

För att främja användningen av forskningsdata överlämnades den data som insamlades i samband med bibliotekens riksomfattande kundenkäter 2008 och 2010 till Samhällsvetenskapliga dataarkivet. Materialet kan användas för forsknings- och undervisningsändamål.

Donationer

Judiska församlingen i Helsingfors donerade sitt gamla bibliotek som innehåller litteratur på jiddisch och hebreiska från 1900-talets början. Samlingen omfattar 26 hyllmeter och cirka 1 300 volymer.

Förlaget Werner Söderström Osakeyhtiö donerade en samling i huvudsak gamla finska böcker, sammanlagt 34 verk. Samlingen innehåller ett flertal tidiga bibelöversättningar till finska, av vilka den äldsta är Agricolas ”Se Wsi Testamenti” från 1548. Bland de andra böcker som ingår i samlingen kan nämnas Olaus Magnus ”Historia de gentibus septentrionalibus” från 1555 och ”Flora Fennica” från 1860.

Institutet för Ryssland och Östeuropa donerade en betydande mängd böcker, tidningar och tidskrifter, kartor, småtryck och gamla grammfonskivor.

Företaget Finvox Studiot donerade en omfattande notsamling. Den innehåller inhemska och utländska notpublikationer och arrangemang som användes av orkestrar som uppträdde på Hotell Kämp.

Verkställande direktör Ilkka Paatero donerade ”Ecrits de controverse de Christine”, ett verk som trycktes i Leipzig på 1750-talet. Boken innehåller drottning Kristinas publicerade brev och Johan Arckenholtz egenhändiga tillägg och kommentarer.

Överbibliotekarie Kai Ekholm donerade en sällsynt latinsk-tysk ordbok, tryckt 1778: ”Cornvopiae Lingvae Latinae et Germanicae Vsvi Scholarum Accommodatvm”/Adam Friedrich Kirsch.

Pianisten Victor Chestopal donerade musikaliskt material till biblioteket och Sirkku Dölle svenska likpredikningar från 1600-talet.

Kari Timonen/Nationalbiblioteket

Konstens natt en afton i augusti.

Resurser och ekonomi

Personal

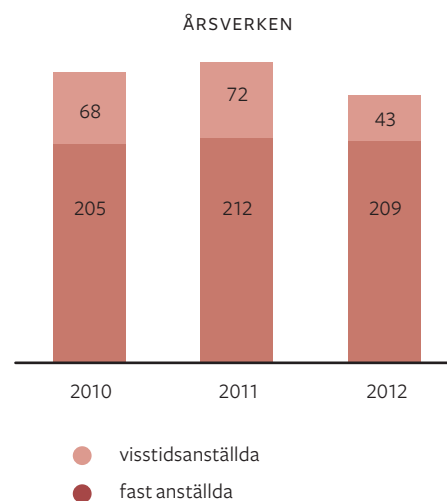
I slutet av 2012 hade Nationalbiblioteket 263 anställda, vilket är 23 personer färre än föregående år. 90 procent av personalen arbetade på heltid och 10 procent på deltid. Den fast anställda personalens årsverken sjönk med tre och de visstidsanställdas med 29 årsverken. De visstidsanställdas andel av den totala mängden årsverken var 17 procent.

Enligt Nationalbibliotekets personalenkät uppskattar personalen arbetsuppgifternas innehåll och utmaningar och möjligheterna att påverka arbetet. Under verksamhetsåret låg tyngdpunkten inom utvecklingen av personalresurserna bl.a. på förbättring av personalens arbetshälsa och på utveckling av ledarskapet inom ramen för projekt- och chefsnätverken. Bibliotekets nya åtgärdsprogram för arbetshälsa för perioden 2013–2016 blev färdigt i slutet av året. Den verksamhet som Nationalbibliotekets nätverk för arbetshälsa utför stärktes och bibliotekets alla resultatområden fick egna lokala grupper för arbetshälsa.

Under 2012 utvecklades en organisationsdatabas som gör det möjligt att mer dynamiskt än tidigare fördela de anställdas arbetsinsatser på olika projekt.

Databasen var i testbruk inom ett resultatområde och utvecklingen fortsätter 2013.

Jaako Martikainen © Nationalbiblioteket

PERSONAL ENLIGT RESULTATOMRÅDE 2012

	ANTALET FAST ANSTÄLLDA	ÅRSVERKEN		
		Fast anställda	Visstidsanställda	Sammanlagt
Forskningsbiblioteket	103	93	14	107
Digitaliserings- och konserveringstjänsten	45	38	12	50
Biblioteksnettjänster	56	50	11	61
Förvaltnings- och utvecklingstjänster	30	27	7	34
Sammanlagt	234	208	44	252

Kompetensutveckling

Personalens kompetens stärktes i enlighet med Nationalbibliotekets strategi. År 2012 låg fokus på konceptet för och produktifieringen av det digitala biblioteket, och på nya system, ekonomi, kommunikation och marknadsföring, kund- och samarbetskompetens samt ledning.

I anslutning till produktifieringen av bibliotekets tjänster inleddes i februari en utbildning i form av workshoppar.

I arbetet som fortsatte i oktober drog man nytta av verktyg för tjänsteproduktion. Det sista mötet som hör till utbildningen hålls i februari 2013. Under det gångna året ordnades också bl.a. seminariet Open linked data for librarians och utbildning med anknytning till kundgränssnittet Finna.

En studiecirkel om sociala medier inledde sin verksamhet i juni. Deltagarna i studiecirkeln har behandlat verktyg för sociala medier och spridit information och kunnskap om dem i diskussioner. Studiecirkeln fortsätter sin verksamhet 2013.

Chefsnätverket samlades i mars och oktober. På mötet på våren behandlades modellen för tidigt stöd under ledning av Mehiläinens företagsläkare och på hösten var temat coachande ledarskap.

I början av verksamhetsåret grundades ett nätverk för projektchefer, som syftar till att sprida kompetens och till att projektens rutiner förenhetligas. Nätverket samlades i januari och oktober för att behandla riskhantering och projektchefens roll.

Finansiering

Nationalbibliotekets finansiering består av basfinansiering, extern finansiering och intäkter från affärsrörelse. Basfinansieringen är avsedd särskilt för skötseln av bibliotekets lagstadgade och riksomfattande uppgifter och för tjänster för vetenskapen och konsten. 2012 uppgick den till 20,7 miljoner euro (22,2 miljoner euro år 2011). Undervisnings- och kulturministeriet beviljade 15,1 miljoner i basfinansiering (15 miljoner euro 2011) och Helsingfors universitet 5,4 miljoner (5,2 miljoner 2011). Till basfinansieringen hör också överskottet från de föregående årens verksamhet, som efter universitetets nedskärningar var 0,2 miljoner euro. Överskottet från den grundläggande verksamheten år 2012 var cirka 217 000 euro.

Den externa finansieringen bestod av ett belopp som beviljades av undervisnings- och kulturministeriet för de allmänna bibliotekens sektortjänster och belopp som beviljades för särskilda projekt och som Nationalbiblioteket ansökt om från olika källor, t.ex. Europeiska socialfonden, stiftelser och undervisnings- och kulturministeriet.

Nationalbiblioteket hade till sitt förfogande över 6,8 miljoner i extern finansiering 2012 (5,7 miljoner 2011). Till de största projekten hörde kundgränssnittet för Nationella digitala biblioteket, som 2012 förfogade över 2,5 miljoner euro, och Metadataarkivet, som förfogade över 0,9 miljoner euro. Båda projekten finansierades av undervisnings- och kulturministeriet. Finansieringen för de allmänna bibliotekens sektortjänster uppgick till 0,9 miljoner euro (0,9 miljoner euro 2011). Till den externa finansieringen räknas också de 1,2 miljoner euro som

Nationalbibliotekets fond för kulturarv och de namngivna fonderna förfogade över 2012 (1,0 miljoner euro 2011).

Intäkterna från Nationalbibliotekets affärsrörelse var 0,9 miljoner euro år 2012 (0,9 miljoner euro 2010). Affärsrörelsens intäkter bestod av avgifter för Försvarshögskolans digitaliseringsprojekt, bibliotekssystemets och publikationsarkivens serviceavtal, konservering, mikrofilmning, kopiering och fjärrlån. Specialbiblioteken betalar för Nationalbibliotekets sektortjänster delvis enligt affärsrörelsens prissättning.

2012 var överskottet från affärsrörelsen 117 000 euro (0,1 miljoner euro 2011).

Utgifter

Nationalbibliotekets största utgiftspost var personalkostnaderna som utgjorde 49 procent av totalkostnaderna. Lönekostnadernas andel av kostnaderna som täcktes med basfinansieringen var 45 procent (47 % 2011). Minskningen av lönekostnaderna berodde på Helsingfors universitets beslut att förbjuda rekrytering av annan personal än forsknings- och undervisningspersonal. Nationalbiblioteket förfogar över lokaler, i huvudsak för samlingarna, som omfattar sammanlagt 26 500 kvadratmeter. Hyreskostnaderna var 24 procent av totalkostnaderna (20 % 2011). Universitetet beslutade att pålägga institutionerna alla lokalkostnader för första gången 2012.

Licenserna för de elektroniska resurserna utgjorde 13 procent och förvärv av biblioteksmaterial 3 procent av kostnaderna.

Kostnaderna som täcktes med extern finansiering uppgick till 3,4 miljoner euro och kostnaderna som täcktes med fondmedel var 0,4 miljoner euro, vilket innebär att 2,2 miljoner euro extern finansiering och 0,8 miljoner euro av fondmedlen överfördes till följande år.

NATIONALBIBLIOTEKETS FINANSIERING	2012	2011
	€	€
Basanslag sammanlagt	20 749 165	22 194 375
Basfinansiering	19 546 523	19 071 112
Tilläggsanslag och projekt	959 223	538 072
Kompensation för mervärdesskatt ¹	0	584 680
Balansräkningens överskott från föregående år ²	203 727	1 938 699
Övriga intäkter	39 692	61 812
Intäkter från affärsrörelse	850 496	902 371
Extern finansiering	6 810 888	5 745 356
Finansiering sammanlagt	28 410 548	28 842 102

¹ År 2010 iaktogs bruttoförfarande i hanteringen av utgifterna, dvs. kostnaderna bokfördes inklusive mervärdesskatt. Kostnader för mervärdesskatt som ingick i utgifterna komprimerades. År 2011 erhöles tilläggskompensation för mervärdesskattekostnaderna på basis av de faktiska kostnaderna föregående år.

² Överskottet/underskottet redovisas i balansräkningen.

NATIONALBIBLIOTEKETS UTGIFTER	2012	2011
	€	€
Utgifter sammanlagt (basfinansiering)	20 328 752	19 519 773
Personalutgifter	9 128 593	9 188 474
Biblioteksmaterial	637 073	678 780
Licenser för elektroniska resurser	3 229 471	3 190 348
Lokalkostnader	5 497 610	4 773 384
Övrigt	1 836 004	1 688 787
Sammanlagda utgifter för affärsrörelsen	733 302	848 180
Personalutgifter	478 870	557 320
Övrigt	254 433	290 860
Sammanlagda utgifter (extern finansiering)	3 819 266	4 346 239
Personalutgifter	2 743 015	3 177 846
Övrigt	1 076 250	1 168 393
UTGIFTER SAMMANLAGT	24 881 320	24 714 193

Tilläggsuppgifter:

- Nationalbibliotekets lokalkostnader sammanlagt 5 762 220 4 913 139

Organisation och styrning

Ny strategi

Nationalbibliotekets direktion godkände i januari en ny strategi för biblioteket för perioden 2013–2016. Visionen i strategin som fokuserar på produktionen av tjänster i den digitala tidsåldern är *Nationens skatter tillgängliga för alla*. Bibliotekets strategiska mål är att kunna erbjuda den digitala tidsålderns bästa lösningar i fråga om förvaring och tjänster, främja det finska forskarsamhällets resultat och göra de nationella innehållen tillgängliga för allmänheten. I beredningen av strategin deltog förutom bibliotekets direktion också personalen och dessutom de 500 representanter för bibliotekets intressenter som besvarade en elektronisk enkät.

Sammanläggningen av Depåbiblioteket med Nationalbiblioteket

Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte i slutet av 2011 en arbetsgrupp som fick i uppdrag att under ledning av ministeriet utreda förutsättningarna att inkorporera Depåbiblioteket i Nationalbiblioteket.

Arbetet slutfördes i slutet av 2012. Arbetsgruppen föreslog tre alternativa modeller som grund för den vidare planeringen: Depåbiblioteket sammanslås med Nationalbiblioteket och enheten placeras i Kuopio, Depåbiblioteket sammanslås med Nationalbibliotekets verksamhet i S:t Michel eller Depåbiblioteket sammanslås inte med Nationalbiblioteket. Beslut har ännu inte fattats.

NATIONALBIBLIOTEKETS STRATEGIRAM 2013–2016

MISSION Nationalbiblioteket tryggar den samhälleliga tillgängligheten till det publicerade nationella kulturarvet. Biblioteket förmedlar och producerar informationsinnehåll för forskning, studier, invånarna och samhället samt utvecklar tjänster i samarbete med biblioteksnätverket och andra aktörer i informationssamhället.

VISION Nationens skatter tillgängliga för alla

VÄRDERINGAR Vi är professionella och vi utvecklas. Vi arbetar tillsammans. Vi handlar öppet och pålitligt. Vårt kulturarv är alltid närvarande. Vi främjar tillgängligheten till information.

STRATEGISKA MÅLSÄTTNINGAR

Erbjuda den digitala tidsålderns bästa lösningar i fråga om förvaring och tjänster

Främja det finländska forskarsamhällets resultatrika verksamhet

Främja allmänhetens tillgång till information

SPJUTSPETSAR (FOKUSOMRÅDEN)

Elektronisk överlåtelse

Långtidsförvaring av publikationsarvet

Öppna och interoperabla informations-system

Öppen och interoperabel metadata

Öppna digitala användartjänster

Digitala tjänster som forskare kan använda i sin arbetsmiljö

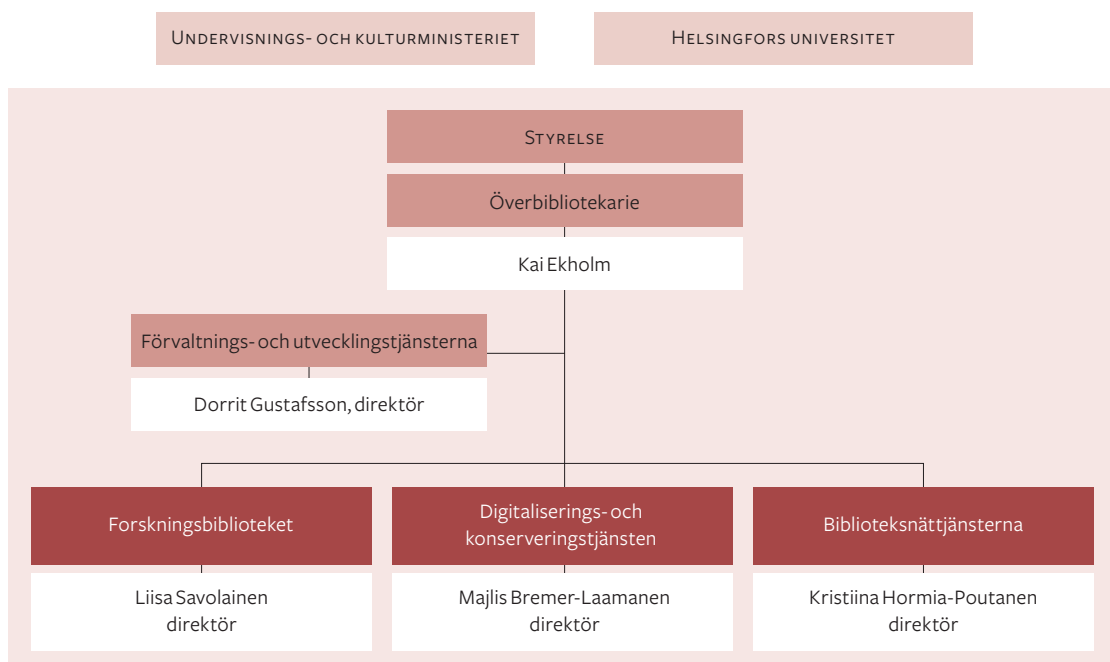
Digitalisering av unikt och nationellt betydelsefullt material

Digitala tjänster tillgängliga i allmänhetens användarmiljöer

MÅL Mål för de strategiska spjutspetsarna

ÅTGÄRDER Åtgärder som syftar till att målen uppnås

Nationalbiblioteket: Organisation och ledare

Nationalbibliotekets direktion 1.8.2010 –31.3.2014

Ordförande

Dekanus, professor Hannu Niemi, Helsingfors universitet (till 31.7.2012)

Dekanus, professor Aila Lauha, Helsingfors universitet (från 1.8.2012)

Medlemmar

Överbibliotekarie Päivi Kytömäki, Uleåborgs universitetsbibliotek (vice ordförande)

Direktör Sakari Laiho, Finlands förlagsförening

Chefen för informationstjänsten Sinikka Luokkanen, Hämeen ammattikorkeakoulu

Datasystemsexpert Ere Maijala, representant för Nationalbibliotekets personal

Dekanus, professor Anna Mauranen, Helsingfors universitet

Professor Eero Puolanne, Helsingfors universitet (till 31.7.2012)

Professor Visa Heinonen, Helsingfors universitet (från 1.8.2012)

Bibliotekarie Silja Rekomaa, Brottsförhållningssektorns utbildningscentral (till 1.3.2012)

Bibliotekarie Riitta Autere, Patent- och registerstyrelsen (från 1.11.2012)

Teologie kandidat Joonas Salminen, representant för Studentkåren vid Helsingfors universitet

Politics doktor Sinikka Salo

Specialforskare Markku Suvonen, undervisnings- och kulturministeriet (till 31.12.2012)

Biträdande biblioteksdirektör Mikko Vainio, Helsingfors stadsbibliotek – Centralbiblioteket för de allmänna biblioteken

Professor Mikko Viitasalo

Föredragande för direktionen var överbibliotekarie Kai Ekholm, sakkunnig direktören för biblioteksnättjänster Kristiina Hormia-Poutanen och sekreterare direktören för förvaltnings- och utvecklingstjänster Dorrit Gustafsson.

Nationalbibliotekets styrgrupp

Ordförande

Överbibliotekarie Kai Ekholm

Medlemmar

Direktör för resultatområdet Majlis Bremer-Laamanen

Direktör för resultatområdet Kristiina Hormia-Poutanen

Direktör för resultatområdet Liisa Savolainen

Direktör för förvaltnings- och utvecklingstjänster Dorrit Gustafsson

Informationsspecialist Aija Vahtola, representant för personalen

Informatör Kirsi Aho (till 31.8.2012)

Ansvarig informatör Katri Nissilä (från 1.9.2012)

Sekreterare förvaltningssekreterare Kristiina Nieminen

Förvaltningsnämnden för Ilkka och Ulla Paateros fond

Ordförande direktör Ilkka Paatero

Förvaltningsnämnden för fonden för kulturarv

Ordförande professor Aili Nenola

Delegationen för Slaviska biblioteket

Ordförande professor Riitta Pyykkö, Åbo universitet

Nationella katalogiseringen, styrgruppen

Ordförande produktionschef Tuula Haapamäki

Styrgruppen för FinELib

Ordförande rektor Mauri Ylä-Kotola, Lapplands universitet

Linnea2-konsortiets styrgrupp

Ordförande bibliotekarie Vuokko Palonen, Vasa vetenskapliga bibliotek Tritonia (till 23.4.2012)

Ordförande bibliotekarie Minna Niemi-Grundström, Tammerfors tekniska universitets bibliotek (från 24.4.2012)

Nationell samverkan och samarbete 2012

ORGANISATIONER OCH ORGAN

- Aalto-universitetet, småföretagscentralen
- Konsortiet AMKIT
- Arkivverket
- BTJ Finland Oy
- Celia – Biblioteket för synskadade
- Projektet Comellus, styrgruppen
- CSC – IT-centret för vetenskap
- Närings-, trafik- och miljöcentralen (ELY)
- Projektet Ephemera, styrgruppen
- Rådet för specialbibliotek
- Esan Kirjapaino Oy
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax
- Etelä-Savon Viestintä Oy
- FinELib, styr- och konsortiegruppen
- Finlands svenska biblioteksförning
- FinnOA-gruppen
- Projektet FinnOnto (ontologier för den finska semantiska webben)
- Autentiseringsnätverket Haka
- Helsingfors stadsbibliotek, centralbiblioteket för de allmänna biblioteken
- Helsingin Sanomain Säätiö
- Helsingfors universitet
 - Kemiska institutionen/Institutionen för organisk kemi
 - centralarkivet
 - biblioteksdelegationen på Centrumcampus
 - Utbildnings- och utvecklingsenheten
 - Institutionen för moderna språk, språkteknologi
 - Institutionen för datavetenskap
 - Centret för informationsteknologi
 - Lokal- och fastighetscentret
- IT-utskottet vid Finlands svenska biblioteksförning
- Nationella audiovisuella arkivet KAVA
- Styrgruppen för beskrivning av biblioteksresurser
- Finlands nationalmuseum
- KATVE-gruppen, Nationalbibliotekets arbetsgrupp för nätverksstandarder inom informationsförsörjningen
- NDB, Nationella digitala biblioteket, uppföljningsgruppen, styrgruppen, konsortiegruppen för kundgränssnittet, sektionen för tillgänglighet, sektionen för långtidsbevarande, teknisk expertgrupp, expertgrupper

- Biblioteks-, arkiv- och musikbranschens juridikgrupp
- Bibliotek, universitets-, yrkeshögskole-, special- och allmänna bibliotek
- Kirjastot.fi-portalens styrgrupp
- Utvärderingsgruppen för bibliotekens genomslagskraft
- Kirjatietyhmä (samarbetsorgan inom bokbranschen), arbetsgrupp
- Kirjavälitys Oy
- Koneen Säätiö
- Kopiosto
- Delegationen för skydd av kulturarvet
- Linnea2-konsortiets styrgrupp, arbetsgrupper och expertgrupper
- Mehiläinens Arbetslivstjänster
- Memornet, nätverket av forskarskolor för samhällets minnesfunktioner
- S:t Michels stad
- S:t Michels universitetscenter, ledningsgruppen (viceordförande) och arbetsgrupper
- Miktech Oy
- Synskadades centralförbund r.f.
- Utbildningsstyrelsens examenskommission för informations- och bibliotekstjänster
- Undervisnings- och kulturministeriet
- Sanasto
- Sibelius-Akademien
- Sibelius-Samfundet r.f.
- Finska Litteratursällskapet
- Finlands biblioteksörening
- Kommittén för Finlands bokkonst
- Finlands museiförbund
- Finlands musikbiblioteksörening
- Suomen Projekti-instituutti Oy
- Finlands serieörening r.f.
- Finlands Standardiseringsförbund SFS r.f.
- Finlands vetenskapliga bibliotekssamfunds styrelse och arbetsgrupper
- Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS)
- Talle ry
- Tammerfors universitet, informations-forskning och interaktiva medier
- Teosto
- De vetenskapliga samfundens delegation
- Statistikcentralen
- Statsrådets kansli
- Statens konstmuseum
- Depåbiblioteket
- Mediernas Centralförbund, eReading
- Riksomfattande privatarkivregisteret YKRI

- Rundradion Ab (YLE)
- Rådet för de allmänna biblioteken
- Rådet för Finlands Universitetsbibliotek

Internationell samverkan och samarbete 2012

ORGANISATIONER OCH ORGAN

- ALTO Editorial Board, utvecklingsgrupp för metadata
- Bibliotheca Baltica, Östersjöregionens samarbetsorgan inom biblioteksområdet
- Breitkopf & Härtel, Wiesbaden, Tyskland
- CCS, Content Conversion Specialists GmbH, Tyskland
- CDNL, internationellt samarbetsorgan för nationalbibliotekschefer
- CENL, de europeiska nationalbibliotekens samarbetsorganisation
- CENL Executive committee
- CERL, konsortiet för europeiska forskningsbibliotek
- CLM, Copyright and other Legal Matters, arbetsgrupp
- Cobra +, de europeiska nationalbibliotekens koordineringsorgan för projektsamarbete
- Dublin Core Metadata Initiative, utvecklings- och ledningsgruppen för Dublin Core-standarderna
- EBLIDA, European Bureau of Library, Information and Documentation Associations
- EDItEUR, internationell organisation för elektronisk överföring av böcker och periodiska publikationer
- Eesti Rahvusraamatukog, Estlands Nationalbibliotek
- eIFL (electronic information for libraries)
- ELAG, European Library Automation Group
- EURIG, European RDA Interest Group
- Europeana, Europeiska digitala biblioteket
- The Council for aggregators and content providers / Europeana network med grupper
- Projektet Europeana Newspapers
- Projektet Europeana Travel
- European ICOLC, internationell koalition av bibliotekskonsortier
- The European Library, de europeiska nationalbibliotekens portal
- EROMM, European Register of Microform Masters
- FAIFE, Committee on Free Access to Information and Freedom of Expression

- IAML, internationell sammanslutning av musikbibliotek
- IASA, internationell organisation för ljudarkiv
- ICA, internationella kartografiska sällskapet
- IFLA, International Federation of Library Associations, ett flertal sektioner och arbetsgrupper
- IGELU, International Group of Ex Libris Users, olika grupper
- IIPC, International Internet Preservation Consortium
- IMPACT, Competence Centre for Digitisation
- ISBN Board, internationella ISBN-centralen, vice ordförande
- ISO, internationella standardiseringsorganisationen, ett flertal arbetsgrupper inom tekniska kommittén nr 46
- ISSN, Governing Board, ISSN network, organisation för standardisering av beskrivningar av publikationer
- Kungliga Biblioteket, Sverige
- LIBER, organisationen för de europeiska forskningsbiblioteken
- MSEG, Member States' Expert Group on Digitisation and Digital Preservation
- METS Editorial Board, utvecklingsgrupp för metadata
- Nasjonalbiblioteket, Norges nationalbibliotek
- NISO, US National Information Standards Organisation
- NOA, Audio Solutions VertriebsmbH, Österrike
- NORON, nordiska riks- och nationalbibliotekschefer
- Open repositories, öppna publikationsarkiv
- PersID, Persistent Identifier Initiative
- Scandinavian Library Quarterly, medlem i redaktionen, nordisk tidskrift för biblioteksbranschen
- SVUC, Scandinavian Virtual Union Catalogue, nordisk virtuell samkatalog
- UKSG, United Kingdom Serials Group
- United Kingdom Sibelius Society, Storbritanniens Sibelius-sällskap
- World Digital Library

Kulturellt samarbete 2012

ORGANISATIONER OCH ORGAN

- Die Aue Stiftung
- British Library
- Etelä-Pohjanmaa-liitto
- FILI
- Helsingfors Festspel
- Helsingfors universitet
 - Asiens och Afrikas språk och kulturer
 - alumnerna
 - ämnet historia
 - Utbildnings- och utvecklingscentret Palmenia
 - centralarkivet
 - avdelningen för kyrkohistoria
 - ämnet musikvetenskap
 - universitetsmuseet Arppeanum
- Stiftelsen John Nurmisen Säätiö
- Jyväskylä universitet, institutionen för musikvetenskap
- Riksarkivet
- Kulturernas museum
- Lettlands nationalbibliotek
- Naturhistoriska centralmuseet
- Musikinstitutet Länsi-Helsingin musiikkiopisto
- Musikinstitutet Juvenalia
- Paciussällskapet r.f.
- Tidningen Päivälehti museum
- Föreningen Richard Faltin -seura ry
- Föreningen Rozentals-seura ry
- Sångensemblen Schola Sancti Henrici
- Seinäjoki stadsbibliotek – landskapsbiblioteket
- Sibelius-Akademien
- Sibeliusmuseet
- Sinebrychoffs konstmuseum
- Finska Litteratursällskapet
- Finlandsinstitutets bibliotek, Stockholm
- Finlands nationalmuseum
- Kommittén för Finlands bokkonst
- Finlands serieförening r.f.
- Finlands ambassad i Riga
- Svenska litteratursällskapet
- De vetenskapliga samfundens delegation
- Tietokirjallisuuden edistämiskeskus, centrum för främjande av facklitteratur
- Centralförbundet för de gamlas väl
- Estlands Nationalbibliotek
- Sångensemblen Vox Silentii
- WSOY, WSOY:s arkiv, WSOY:s litteraturstiftelse
- YLEs arkiv
- Yrjö Kilpinen-Samfundet

Årsberättelsens redaktion

Nationalbiblioteket/kommunikationen

Redaktör: Katri Nissilä

Produktionssekreterare: Tuula Korhonen

Visualisering och ombrytning:

Minna Luoma/Candy Graphics Oy

Tryckort: Finepress Oy, Åbo 2013

ISSN (tryckt publikation) 1797-7320

ISSN (webbpublikation) 1797-7304

HELSINGFORS UNIVERSITET

Nationalbiblioteket

Telefonväxel: (09) 1911 (Helsingfors universitet)
E-postadresser (i regel): fornamn.efternamn@helsinki.fi
www.nationalbiblioteket.fi

Tidskriften Kansalliskirjasto: www.kansalliskirjasto.fi/lehti
Kulturkalendern: www.kansalliskirjasto.fi/kalenteri
National Library of Finland Bulletin: www.nationallibrary.fi/bulletin
Kampanjen Rädda boken: www.kansalliskirjasto.fi/pelastakirja
Årsberättelsen, webbpublikation: www.kansalliskirjasto.fi/vuosikertomus
Årsberättelser, arkiv: www.kansalliskirjasto.fi/yleistieto/tiedotus/vuosikertomukset.html

FORSKNINGSBIBLIOTEKET

Huvudbyggnaden
Besöksadress: Unionsgatan 36, Helsingfors
Besöksadress 3.6.2013 – 31.8.2015: Fabiansgatan 35
Postadress: PB 15, 00014 Helsingfors universitet
Kundtjänst: kk-palvelu@helsinki.fi eller tfn (09) 191 23196
Tjänsten Fråga biblioteket: www.kansalliskirjasto.fi/kysykirjastolta
Digitaliserat material: digi.kansalliskirjasto.fi

BIBLIOTEKSNÄTTJÄNSTER

FENNICA-TJÄNSTER
FRIEXEMPLARSBYRÅN
FINLANDS ISBN-CENTRAL
Besöksadress: Industrigatan 23 (Vallgård), Helsingfors
Postadress: PB 26, 00014 Helsingfors universitet

DIGITALISERINGS- OCH KONSERVERINGSTJÄNSTEN

Besöksadress: Saimaankatu 6, 50100 S:t Michel
Kundtjänst: kk-dimiko-asiakaspalvelu@helsinki.fi

NATIONELLA DATABASER

FENNICA Nationalbibliografi och katalog över nationalsamlingen, <https://fennica.linneanet.fi>
VIOLA Nationaldiskografi och nationella musikarkivets katalog över musikinspelningar
samt uppgifter om noter fr.o.m. 1977, <https://viola.linneanet.fi>
WEBBARKIVETS REGISTER <http://verkkoarkisto.kansalliskirjasto.fi>

ANDRA DATABASER

ARTO Referensdatabas med referenser till inhemska artiklar, <https://arto.linneanet.fi>
DORIA Högskolornas digitala samlingar, <https://oa.doria.fi>
HELKA Gemensam katalog för Helsingfors universitets bibliotek,
Nationalbiblioteket och några specialbibliotek, <https://helka.linneanet.fi>
LINDA De finländska högskolebibliotekens gemensamma databas, <http://linda.linneanet.fi>
NELLI Högskolebibliotekens och de allmänna bibliotekens sökportal,
<http://www.nelliportaali.fi> neliportaali.fi

